

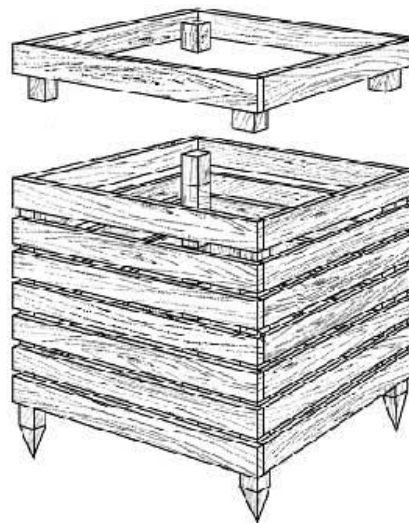
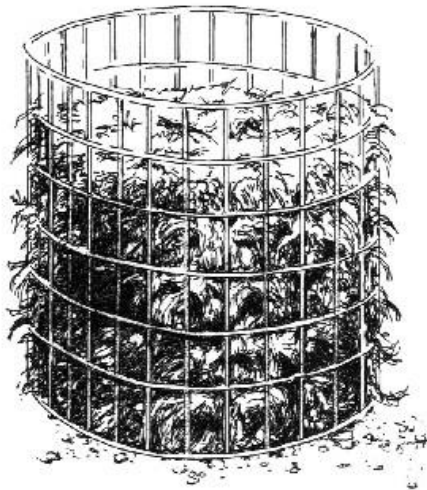
KAKO DO VLASTITOG KOMPOSTA?

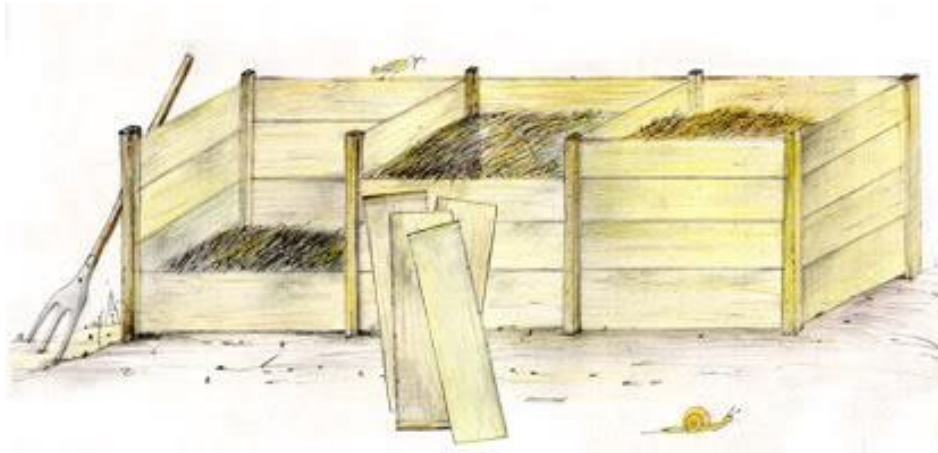
Biootpad je otpad od ostataka hrane, vrtnog i zelenog otpada i čini oko trećinu ukupnog kućnog otpada, a vrijedna je sirovina za proizvodnju kvalitetnog biokomposta. Najbolje je da se biootpad kompostira na mjestu njegovog nastanka.

Kompostiranje je najstariji i najprirodniji način recikliranja otpada. To je postupak koji podrazumijeva aerobnu razgradnju biotpada pri čemu nastaju ugljični dioksid, voda, toplina i kompost, kao konačni produkt, i to za samo nekoliko mjeseci. Kompost hrani biljke, osigurava prozračnost tla, zadržava vodu i pogoduje rastu korjenitog bilja. Kompostiranje otpada je jedan od načina kako se pojedinac može zalagati za očuvanje okoliša.

Kompostirati možete u vlastitom vrtu u kućnom kompostištu, tako što ćete kompostirati voće, povrće, vrećice za čaj, ostatke kave, kao i lišće te otpad iz vrta. Kompost je vrijedno gnojivo i smanjuje količinu otpada na odlagalištima. Kompostiranjem jedna tročlana obitelj može smanjiti emisiju stakleničkih plinova za više od osmine tone godišnje.

Kompostiranje možete vršiti u posudama za individualno kompostiranje ili kompostanama u vlastitoj izradi, a primjer kojih ćemo vam ovom prilikom prikazati. Može se izgraditi od drva, žice ili cigle. Prednost kompostera u vlastitoj izvedbi je taj da njegovu veličinu možemo prilagoditi našim potrebama.

Za kompostiranje je potrebno:

- prostor (nekoliko četvornih metara u vrtu u hladovini),
- daske, cigle ili mreža za izradu spremnika,
- lišće ili neko pokrivalo (npr. toptex) i
- alat potreban za kompostiranje (škare, lopata, vile, rukavice).

Što kompostiramo:

- kuhinjske otpatke (ostaci kruha, ljuske od jaja, talog od kave i čaja, filter vrećice čaja, kore voća i povrća, listovi blitve, salate...)
- vrtni i zeleni otpad (lišće s drveta, suho granje, kora od drveta, oresci živice, trava, korov, uvelo cvijeće, zemlja iz lonaca za cvijeće, otpalo voće, ostaci povrća)
- ostali otpaci (slama, piljevina, kosa, dlaka, božićna drvca, male količine papira, papirnate maramice)

Što ne kompostiramo:

- dugotrajno razgradljive i toksične materijale (otrovi), ostaci mesa i ribe, kosti, koža, mlijeko i mliječni proizvodi, ulje, masti, plastika, metal, staklo, guma, limenke, baterije, alu folija, plastična ambalaža, novinski papir i časopis u boji, papirnate pelene, pepeo od ugljena, bolesne biljke, glina, izmet pasa i mačaka, lakirano i obojeno drvo, kemijske preparate i lijekove.

Postupak kompostiranja

1) sakupiti:

Za kompostni materijal, potrebno je pripremiti dvije vrste biootpada:

- usitnjeni biootpad bogat dušikom (pokošena trava, kuhinjski biootpad, otpad iz vrta itd.)
- usitnjeni biootpad bogat ugljikom (usitnjeno drvo, slama, lišće, drveni pepeo, itd.)

2) usitniti:

Sav organski biološki materijal za pripremu komposta treba usitniti na komadiće veličine palca, kako bi mikroorganizmi imali što veću površinu na kojoj mogu djelovati.

3) odložiti

Materijal treba složiti na gomilu, u drveni, žičani ili u cigleni spremnik ili pak u plastični komposter (posudu za kompostiranje). Prva kompostna hrpa slaže se prema dolje prikazanom crtežu, a radi optimalnog prozračivanja.

4) pokriti

Kompostnu gomilu je neophodno zaštititi od svjetla i vremenskih utjecaja prekrivačem ili poklopcem (toptex pokrivalom, lišćem)

5) preokrenuti

Po isteku 4-6 tjedana, masu ponovo dobro izmiješati i vratiti na gomilu. Pri tome, neophodno je provjeriti vlažnost kompostnog materijala. Vlažnost provjeravamo tzv. „metodom knedle“. U šaku se uzme kompostni materijal i lagano stisne. Ako iz šake curi tekućina, previše je vode. Ako se u stisnutoj šaci ne osjeća vlažnost, vode nedostaje. Kada materijal u šaci ostane zbijen u grudi, vlažnost je primjerena.

6) prosijati

Nakon 6 mjeseci kompost se može koristiti za prihranu biljaka. Nakon 9-12 mjeseci kompost se može koristiti za neposrednu sadnju cvijeća ili za uzgoj presadnica cvijeća i povrća.

Gotovi kompost ima miris po šumskoj zemlji.

U kojem se periodu upotrebljava kompost u vrtu?

U proljeće i jesen, kada je zemlja još topla, kompost obogaćuje život u zemlji. Kad bi se dodavao ljeti postao bi presuh, a zimi je prehladno.

Što učiniti kada sve ne ide po planu?

PROBLEM	RJEŠENJE
Kompostna hrpa smrdi	Nedostaje kisika ili ima previše dušika. Preokrenite hrpu kako biste omogućili prozračivanje i dodajte suhog materijala da upije vlagu (suho lišće)
Otpad se ne razgrađuje	Strpljivo! Za proizvodnju zrelog komposta potrebno je otprilike godina dana.
Hrpa je presuha	Pošpricajte hrpu vodom no, pazite da pri tome ne pretjerate.
Hrpa je prevlažna	Preokrenite hrpu i dodajte materijala koji će upiti suvišnu vlagu (piljevina, suho lišće)

Hrpa privlači kukce

Kukci imaju važnu ulogu u kompostiranju. No, ukoliko se pojačano skupljaju muhe, možda u hrpi ima mesnih otpadaka koje treba izbjegavati! Također preporučljivo je otpatke povrća i voća prekriti tankim slojem zemlje ili lišća.